

Slochter molenstichting

Nieuwsbulletin herstel molen De Ruiten: nummer 1, april 2011

Wij hebben positieve reacties ontvangen op de Nieuwsbulletins die verschenen rond het herstel van molen Entreprise van Kolham. Maar onze stichting heeft nog een paar restauratieklussen om handen, helaas. Of moeten we zeggen: gelukkig?

Helaas, aangezien het met de beschikbare middelen erg lastig blijkt om een molen gedurende langere tijd in een goede onderhoudstoestand te houden. Dit, ondanks de enorme inzet van onze molenaars en anderen, waaronder onze donateurs. Al enkele jaren koerst het rijk immers op instandhouding, en niet meer op restauratie. En ook minder op onderhoud want het gaat om een sobere en doelmatige aanpak.

Gelukkig, want door voortschrijdend inzicht kwam er gelegenheid om toch nog twee keer restauratiesubsidie bij het rijk aan te vragen. De Rwr 2007 en Rwr 2008 regelingen. Bedoeld om achterstand in te lopen en zo beter op de BRIM (instandhouding) aan te sluiten. En gelukkig omdat de bekende fondsen en instellingen ook nu weer met hun geweldige bijdragen het herstel mogelijk maken!

Terecht verwacht u van ons dat we maximaal van de regelingen gebruik maken. En dat doen we dan ook! Molen Entreprise-Kolham staat vlak voor de oplevering, molen Windlust-Overschild is flink onder handen en molen De Ruiten-Slochteren nadert al weer de eindfase!

Veel plezier tijdens het bladeren.
Een Nieuwsbulletin over Windlust verschijnt binnenkort. Nu eerst De Ruiten.

*Namens het bestuur
van de Slochter Molenstichting:
Lammert Groenewold, secretaris*

Afbeelding 1: Oorspronkelijke watertoevoer rond 1961. De molen nog uitgerust met zelfzwichting en stevig malend.

Afbeelding 2: Situatie vijzel juli 2009.

Afbeelding 3: Boezemsloot: sinds 1974 geen bemaling door molen.

Afbeelding 4: Voorbereidingen aanleg watertoevoer.

Afbeelding 5: Het wiekenkruis is geborgd en gestut. De buitenroede blijft nog even zitten want dat is de stut.

Afbeelding 6: Restanten voorkeuvelens

Aan De Ruiten vinden een aantal werkzaamheden plaats:

- de molen krijgt een **nieuwe vijzel**, en tegelijk wordt een voorziening voor **watertoevoer** aangebracht;
- het **voorkeuvelens** (het deel van de kap bij de askop) wordt grotendeels vernieuwd;
- de vijzel wordt op het bestaande gaande werk aangesloten;
- de **buitenroede** wordt geheel vernieuwd;
- en tenslotte wordt de **molenbiotoop** verbeterd.

Al met al een behoorlijke klus. We verwachten dan ook veel van het eindresultaat!

Afbeelding 7: Een blik naar buiten ...

Afbeelding 8: De kraan is imposant hoog ...

Op 17 juli 2010 begonnen de molenbouwers van Polak uit Oterleek, Noord Holland, met het verwijderen van de mee te nemen onderdelen. Op twee pagina's ziet u het wegnemen van de windpeluw en de oude in zeer slechte staat verkerende vijzel.

De kraan is niet zozeer groot t.g.v. het te tillen gewicht, maar meer om de afstand van de weg tot de molen te overbruggen.

Afbeelding 9: De windpeluw gaat er af: maar goed dat het wiekenkruis is gestut.

Afbeelding 10: De gangen onderaan de vijzelbalk zijn in de loop van 40 jaar volledig verdwenen.

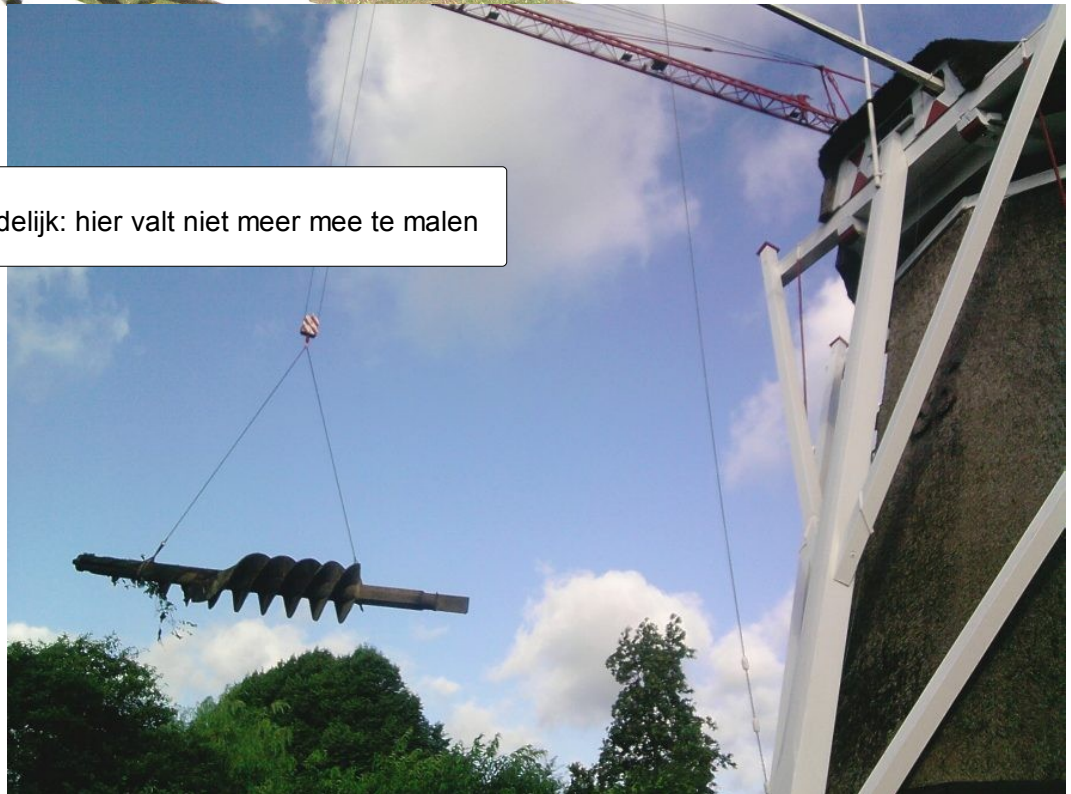
Afbeelding rechts: Eenmaal in de lucht: breekt hij doormidden?

Onze molenaar van Harkstede kijkt met zorg toe, terwijl de kraanmachinist poogt de boel horizontaal te houden. De heer Poland probeert na te gaan of we het hijsen op deze manier wel redden ...

Zoveel is duidelijk: hier valt niet meer mee te malen

De molenbouwers Poland hebben de oude onderdelen meegenomen; deels voor hergebruik, deels voor maatvoering voor de nieuw te maken onderdelen. Onze molenaar Henk Helmantel heeft de werkplaats bezocht om de vorderingen te bekijken.

Zo was het nog een puzzel om de oorspronkelijke lengte van de vijzel te achterhalen. Los daarvan: het waterpeil is sinds plm. 1970 verlaagd waardoor de oorspronkelijke lengte niet meer werd aanbevolen. De nieuwe situatie vroeg ook om aanpassing van de spoed (technisch begrip: een juiste *spoed* van de vijzel is van belang om het water ook daadwerkelijk op te kunnen voeren).

Ondertussen wordt bij de molen gewerkt aan de watertoevoer.

Afbeelding 11: In de werkplaats van de molenbouwer begint het voorkeuvelens al weer vorm te krijgen.

Afbeelding 12: De vijzelbalk wordt over de lengte van de drie gangen, die zo meteen de kenmerkende 'schroef' vormen, rondgedraaid.

Afbeelding 13: Buiten wordt het eerst slechter, voor het mooier wordt ...

Afbeelding 14: Het voorkeuvelens aan de binnenzijde: in het midden het kussenhout en de halslager, waar straks de zware bovenas met het wiekenkruis in rust.

Het vijzelgat wordt vergroot en de wanden verstevigd. Aanvoer van polderwater gebeurt straks niet meer door een poldersloot maar via twee forse pijpleidingen. Zonder de versteviging slaat het water de wal kapot.

LTC Grond- Water- en Wegenbouw uit Gasselternijveen verricht het grondwerk. Tijdens het graven kwam er helaas veel puin te voorschijn. Gelukkig werd die hinder door het ervaren bedrijf zo snel mogelijk weggewerkt en bood onze buurman een plek om het puin tijdelijk te plaatsen. Dit scheelde extra tijd. Door de vele regenbuien in het najaar van 2010 bleven de pompen enkele weken langer in gebruik dan verwacht.

Tijdens het werk troffen we de oude vijzel van het gemaal aan, die tijdens de ontmanteling in de dichtgegooide poldersloot was achtergebleven. Het gemaal kwam immers net als de molen te vervallen.

Afbeelding 15: Dat ziet er strak uit. Een bassin bij de vijzel.

Op dit moment is het grondwerk feitelijk gereed. Nu de winter voorbij is en het grond verder is ingeklonken zal het nog een keer worden opgehoogd en het terrein verder hersteld. Dan kan ook nieuw gras worden gezaaid. De tuin en het toegangspad van de burens worden dan ook weer netjes achtergelaten. Direct rond de molen is in overleg met de burens de hoog opgaande begroeiing al grotendeels weg. In de loop van het jaar gaan we na wat verder wenselijk en haalbaar is voor de molenbiotoop. De gemeente Slochteren heeft de kap van meer dan 100 populieren aan de Groenedijk gepubliceerd en voert dit binnenkort uit. Op veel plaatsen blijft heraanplant uit, op andere plekken adviseren wij laagblijvende begroeiing.

In het volgende Nieuwsbulletin berichten wij over het plaatsen van de vijzel, het voorkeuvelens en de aansluiting op het polderwater.

U ontvangt dit nieuwsbulletin omdat wij uw inzet en betrokkenheid bij onze molen waarderen. Als u echter geen prijs stelt op toezending, kunt u dit aangeven door op deze link te klikken:

[Nieuwsbulletin annuleren](#)